

SZILÁGY SOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj
Egy évre 10 Pengő, 1/2 évre 5 Pengő, 1/4 évre 2-50 P.
számonként 20 fillér.

Társadalmi és politikai hetilap

Hirdetések díjai:

Hivatalos hirdetések félhasábig 10 Pengő,
nyilttér soronként 50 fill. Álláskeresők hirdetése 1 P

Hatvan éves a „Szilágysomlyó“

A mai élet rohanó világában élő embernek, akinek az elfárasztó kenyérküzdelem, a megszázasorosodott munka jut csak jóformán osztályrészül, alig jut már testi-lelki üdülésre, pihenésre egy kevéske idő.

A gondterhes hétköznapokat, amelyek rohanó egymásutánban szállnak tova, felváltja ugyan néha egy-egy vasárnap, vagy egy-egy ünnep, de mi ez? Csak csepp a tengerküzdelem Óceánjában, csak oázis a munkarobot Szaharájában.

Hol vannak a régi, gondtalan, borozgató, szórakoztató vasárnap délutánok? Hol van az ujságolvasó Körök, Egyesületek régi meghitt, barátságos, esti szép világa.

Ma, amikor csak az esti rádió híresszefoglalását hallgathatja meg az ember, vagy a napilapok nagybetűs címeit futhatjuk csak keresztül, kinek a tekintete venne észre a nagy lapok mellett egy kis hetilapot?

Ki is látná meg a fényes, teli Hold mellett az apró csillagot?

Vagy kinek tűnt még fel lapunk homlokzatán, e kis városka heti szívdobbanásán, az évfolyam szám? Pedig hatvanegy esztendő, amely évszám ott csillog mai számunktól kezdve egy szerény kis ujságnak, a „Szilágysomlyó“-nak homlokzatán, nem megvetendő idő?

Hatvan esztendővel nem is olyan sok ujság dicsekedhetik, még ma sem. De természetesen a „Szilágysomlyó“ sem azt akarja ma, amikor egy pillanatra mégis megáll e nevezetes határkőnél és kedves olvasóinak tekintetét az egyszer nem előre, hanem hátra vetíti, vissza, a letűnt 6 évtized küzdelmes múltjába.

Akkor még boldog béke volt! Bontakozott a kiegyezés korának drága virágszirma. Az 1882. évet irták. Városunk uri társadalmának is összedobbant a szive s kipattant belőle a szikra, a lobogó láng s életre hívta a „Szilágysomlyó“-t.

Azóta 60 év telt el! S azt az utat, ezt az emberöltőnek is kétszeresen megfelelő időtávolságot, amelyet bevilágított lobogó, égő, betű lángoszlopaival a „Szilágysomlyó“, alig lehet már felmérni is.

Ujságéletének legalább felét küzdelmes harcban vivta meg.

Hol van már Bölöni Sándor, a kiváló szerkesztő, író ideje, az ezerkilencszázas idők és az utána jövő két évtized

építő munkája, amely — sajnos — beletorkollott a világháború sorozatába, az összeomlás borzalmaiba, a megszállás kezdetéig, amikor kifáradt kezéből kiesett a fegyver s jelentkezett a végtelen idők örök Ujságírójánál, legfőbb Szerkesztőjénél — interjura!

Vagy idézzük-e annak a 22 esztendőnek élet-halálharcát, amelyet vivott a magyarság e lap hasábjaira keresztül dr. Udvary József, mostani pogármester kitűnő tollával?!

Amikor a Szilágysomlyót írni sokkal többet jelentett az ujságírásnál, amikor e lap tartotta kezét a vergődő magyarság ütőeréns hasábjaira vetítette elárvult szívének minden dobbanását, és tollát könnybe, vérbe, jajba, szenvedésbe kellett mártania.

Ez a kis elmefuttatás természetesen még csak halvány vetülete sem annak a

hatvan esztendőnek, amelyet e kis város lelkiéletének vásznára vetített a „Szilágysomlyó“.

De mégis úgy érzem, hogy ezt, — bármilyen gyenge is legyen a tollam, el kellett mondani, ide kellett írni. Résszint azért, hogy akik ez ujság szellemi kisugárzásának ható ereje mellett nőttek fel városunkban, érezzék magukénak minden gondolatát, hogy az az övék, részint pedig azért, hogy akiket most, a boldogságos visszatérés öröme hozott ide, a megnagyobbodott haza szent kötelessége hívott ide munkára, érezzék ki belőle, hogy olyan küldetést töltött itt be e lap és teremtett olyan közvéleményt, amely nem csak megtartotta, de még növelte is a magyarság őszerejét, mert nem tudta azt eltemetni, maga alá gyűrni soha az idegen hatalom.

Fügedi Péter.

Hivatalvizsgálat Szilágysomlyó város polgármesteri hivatalában.

Dr. Gazda Endre, Szilagyvármegye alispánja, dr. Sámí Béla vm. főjegyző, dr. Sréter János vm. másodfőjegyző, dr. Szabados László tb. főszolgabíró, dr. Bujdos Géza, tb. főszolgabíró ugyanis mint közellátási előadó, vitéz Bencze József vm. számvevősegi főnök, Lábán László vm. számvevő kíséretében december hó 29-én városunk polgármesteri hivatalában megjelent és megtartotta a szokásos évi hivatalvizsgálatot. Az egész nap tartó hivatalvizsgálat eredményeként, amelynek folyamán az összes hivatalok, ügyosztályok megvizsgálása sorra került, dr. Gazda Endre alispán megállapította, hogy a polgármesteri hivatal a legteljesebb mértékben eleget tesz a mai idők követelményeinek, a tisztviselői kar hivatása magaslatán áll, kötelességét maradéktalanul ellátja, annak ellenére, hogy a mai megterhelések között sokkal nagyobb munkatöbblettel

kell számolniok, mint a csendes békeidőben. Elsősorban is megelégedését és köszönetét fejezte ki városunk polgármesterének bölcs, megértő, odaadó munkásságáért és irányításáért, melyből csak városszeretete és nagyvonalú városszervezői elgondolásai tűnnek ki. Legteljesebb elismerését fejezte ki a tisztviselői karnak is, mely minden igyekezettel támogatja polgármesterét munkájában.

A város közönsége megnyugvással veszi tudomásul, hogy ügyeinek intézése megfelelő kezekben van és ügyeiket úgy a polgármester, mint a tisztviselők a köz javára a legnagyobb megértéssel és szeretettel intézik s így a nehéz körülmények között biztosítják, hogy a város közigazgatása a közönség és a haza érdekében a legjobb tudása és akarata szerint törekszik a ráváró feladatok megoldására.

Szilágysomlyó az anyakönyvek statisztikájában.

A lapoknak évről-évre szokása beszámolót adni az anyakönyvek lapjaiból az olvasó közönségnek.

Ennek hódolva közöljük mi is az 1942. évi anyakönyvi adatainkat.

Születések száma 150, ebből halva született 4, élve fiú 80, leány 66, r. kat. 45, ref. 43, g. kat. 38, g. kel. —, unit. 1, izr. 18, baptista 1, ebből törvénytelen 13, utólagos anyakönyvezés 2.

Házasság kötések száma 49, ebből egyvallásuk 30, ref. mindkettő 8, r.

kat. 9, g. kat. 10, izr. 3, vegyes 19, r. kat. ref-el 13, r. kat. g. kat-al 3, ref. g. kat-al 2.

Halálesetek száma 119, ebből 1 éven aluli 18, 12 éven aluli 13, 12 éven felüli 88, ebből r. kat. 31, ref. 37, g. kat. 38, izr. 13.

Tizezer lelket véve alapul, azt láthatjuk, hogy a város szaporodásai %-a gyenge, összevetve az elhalálozási számmal.

ŐSZINTE IRÁS

Idegháboru a gazdasági fronton.

Mindenki tudja, hogy az idegállapotnak milyen fontos szerepe van a gazdasági életben, mennyivel többet és jobbat tudunk termelni, ha nyugodtan itéljük meg a helyzetet és bizalommal tekintünk a jövőbe. Ha erről vagy arról, jövőnk érdekében kell lemondanunk, ha bizonyos cél érdekében csökken-tenünk kell igényeinket, azt sokkal szívesebben tesszük, ha idegeink jók. Az egész gazdasági élet az értékelésen alapszik, értékeljük embertársaink szellemi és testi munkáját, ötleteit, az alkunál láthatatlan mérlegre teszük fel az anyagok és az áruk értékét és összehasonlítjuk azzal az áldozattal, amelyet megszerzésük jelent. Ez az értéklés szakadatlan lelki folyamat, tehát idegmunka. Felmerülnek vágyak és szükségletek, amelyek kielégítést keresnek és lelki állapontuktól függ, hogy határt tudunk-e szabni nekik, meg tudjuk-e fékezni azokat, le tudunk-e mondani róluk vagy rabjaikká lesznek. Nem közbős tehát, hogy ezt az örökös lelki folyamatot nyugodt, vagy felzzaklatott lélekkel végezzük-e a gazdasági életben. Hittel nézünk-e a jövőbe, vagy csüggedten? Az egész nemzetre és harcunk kimenetelére végzetesen fontos, hogy mindenki higgadtan, teljes bizalommal és hittel végezze napi munkáját és építse jövőjét, mert a bizalom és hit megacélozza izmaikat, felfrissíti idegeinket, a kapkodás, csüggedés és reménytelenség pedig ennek az ellenkezőjét idézi elő.

Jó idegekre elsősorban azért van szükségünk, hogy higgadtan itélhessük meg az általános gazdasági helyzetet. Bármilyen foglalkozást üzünk is, naponta adunk és veszünk, munkát vagy árut cserélünk és minden alkunál felmérjük, hogy az általunk adott értékekért kapunk-e ugyanannyi ellenértéket? Ha vásárlók vagyunk és valamelyik eladó azzal rémitget minket, hogy a portékából rövidesen már nem lesz készlet, akkor tulajdonképpen idegeink hurján játszik. Ha jó idegeink vannak és e mellett tudunk gondolkodni is, önkéntelenül is felvetődik bennünk a gyanú: nem azzal a szándékkal adja-e ezt a sötét piaci helyzetjelentést, hogy nagyobb árat érthessen el? Az alku még békében is rövid kis idegháboru két ember között, melyben mindegyik a másik gyengéjét igyekszik kihasználni, hogy jobban kerüljön ki a vásárból. Fokozottabban áll ez a rendkívüli időkre, amikor kevesebb áru van a piacon és honvédelmi érdekből gyakran nem is közölhető, mennyi is a készletünk bizonyos áruból. Lelkiismeretlen emberek ilyenkor kisebb-nagyobb félelmet igyekeznek előidézni, hogy a zavarosban halászhasanak.

Az idegháboru ma természetesen nemcsak gazdasági téren folyik, hanem az élet minden síkján, hisz külső és belső ellenfeleink a lelkek megtörésén mesterkednek. Megfigyelhettük például, hogy a hivatalos köröket egyesek úgy igyekeznek beállítani, mintha azok az orruknál tovább nem látnának.

(Folyt. köv.)

A M. Kir. posta közleményei.

Kedden és csütörtökön további intézkedésig csomagok nem adhatók fel. Kivételt képeznek a gyógyszerirtalmu és hivatalos csomagok. Budapestre szálló csomagokat a feladás alkalmával teljesen bérmentesíteni kell. Tehát portós csomag december hó 15 től nem küldhető Budapestre.

Tábori postai címre árumintaküldemények nem küldhetők.

Hadművelési területen szolgálatot teljesítő — tábori postai számmal rendelkező — egyéneknek, folyó év december hó 1-től havonként 2 kg. súlyu csomagot lehet küldeni, mely az általunk haza küldött zöldszínű bélyegzőszelvényes tábori postai levelezőlap egy-egy szelvényével adható fel. A csomagban küldhető élelmiszer sulya legfeljebb 1 kg. lehet, E sulyhatárig szalonna, kolbászfélé és egyébe húsrú is csomagolható. Elhelyezhető a csomagban legfeljebb 200 gr. dohány, vagy 300 drb. cigaretta, vagy 50 drb. szivar. Tábori postai csomagban nem szabad küldeni gyufát, továbbá olyan tárgyakat, amelyek a címzett személyes szükségletét meghaladják és esetleg üzérkedés céljait szolgálhatják: pl. óra, ékszer, polgári női öltözködési és piperecikkekét. saját szükségleten felüli fényképészeti cikkek stb.

A karácsonyi és újévi nagyforgalom zavartalan lebonyolítása, a torlódások elkerülése és a postai igénybevevő közönség érdekében, a nem romló tartalmu csomagokat legkésőbb december 16 ig postára adni.

A cimiratot a csomag burkolatára pontosan olvashatóan tintával, vagy nedves alapon tintaironnal kell felírni, ugyszinién a feladó nevét és címét is Cimirat másolat és saját cimadat, csomagban is legfelül elhelyezendő. Függő cimirat lehetőleg fából, bőrféléből, vagy fémből készítenő és azt a csomagra dróttal, vagy erős zsineggel úgy kell felerősíteni, hogy a postai kezelés közben le ne válhasson.

A csomagokat általában úgy kell burkolni és lezárni, hogy a burkolat az elkallódás és külső káros behátás — nyomás, rázás, ütődés, időjárás ellen védje, pályaudvari többszöri átrakódás, szekéren való szállításokra való fegyvellemmel. Továbbá, hogy a tartalomhoz a burkolat és lezárás megsértése nélkül hozzáérni ne lehessen. Átkötésre használt acélszalag, fémhuzal és zsinorvégeket egymásba kell kapcsolni, vagy rájuk ólomzárát, pecsétjegyet kell alkalmazni; vagyis a burkolat és gondos csomagolás lezárás, a csomag tartalmának minőségéhez, természetéhez, súlyához a szállítási eszközökhöz és a távolsághoz igazodjon. Tartalom, vagy burkolat, kiálló szeg, vagy drót, vasszalag — személyekbe és másik csomagokban kárt ne tehessen, mert ilyen kár esetén a károkozó csomag feladója kártérítéssel tartozik.

Tartalom úgy a szállítólevélen, mint a csomagon pontosan részletezendő, különösen a fogyasztási adó alá eső tárgyakat tartalmazó küldeményeket burkolatán és szállítólevelén. A tartalom általános megjelölése pl. „élelmiszer”, „vegyes” elégtelen, helyette a csomag burkolatán és szállítólevelén a tartalmát feltétlenül részletezni kell. Pl. vegyes tartalom esetén 2 drb. csirke, 2 lt. bor, 1 kg. harcsa, 2 kg. friss borjúhús. stb.

A nagyközönséget is érdeklő intézkedéseket, korlátozásokat, a posta a közönségrészére fenntartott helyen kifüggesztett „Értesítés” útján közli. A postahivatal részletes felvilágosítást ad távbeszélőn is.

— **A Báthori Lövészegyesület** ezúton hívja fel tagjai és minden ember figyelmét az ereklýs országzászló előtti kötelező tiszteletadásra. Ez a felhívás azért vált szükségessé, mert sajnos, Szilágyosomlyó megyei város polgárai közül kevesen tudják még, hogy az ereklýs Országzászló előtt a férfiak kalaplevéve, a nők főhajással fejezik kitiszt-eletadásukat.

HIREK

— **Minden kedves előfizetőnknek és olvasónknak áldásos, boldog új esztendőt kíván a Szerkesztőség.**

— **Boldog új évet kíván a Szívós és Nagy könyvnyomda.**

— **Boldog új évet kíván Lázár József könyv-és papirkereskedő.**

— **Boldog új évet kíván ifj. Karsay Sándor vaskereskedő.**

— **Boldog új évet kíván Balog Endre szikvizgyáros.**

— **Boldog új évet kíván Szívós Mihályné vegyeskereskedő**

— **Boldog új évet kíván Ladányi Albert vas-, festék-, fűszer-, és tábtáitveg-kereskedő.**

— **Boldog új évet kíván M. Nagy József kalap-, uri-női divat és cipőkereskedő.**

— **Boldog új évet kíván Balogh Sándor uriszabó.**

— **Boldog új évet kíván Papp Károly órás és ékszerész.**

— **Boldog új évet kíván Vásárhelyi Gyula kerékpár, rádió, író- és varrógép műszerész.**

— **Bolgog új évet kíván özv. Dobos Lajosné mézeskalácsos és családja.**

— **Boldog új évet kíván Szabó Béla vendéglős.**

— **Boldog új évet kíván Demjén János fűszer- és vaskereskedő.**

— **Boldog új évet kíván Szika István szikvizgyáros.**

— **Boldog új évet kíván Papp István kelmefestő és vegytisztító.**

— **Orvosi hír.** Dr. Nádudvary György városi tiszti orvos december 31-én visszajött szabadságáról és rendelését megkezdte.

— **Nemzetvédelmi keresztet kaptak:** Darabont Miklós, Debre János szilágyperceseni, Dari B. Mihály, Dari B. Miklós, Dari Sándor sarmasági, Demjén Zsigmond lonipéti, Deák András szilágynagyfalui és Dénes Ambrus varsolci lakosok.

— **A Szilágyvármegyei Közellátási Hivatal nemeslelkűsége** folytán karácsonyi segély képpen a szegényeknek 8 q burgonyát, 2 babot 2 q kukoricalisztet adott a jótékonyági egyesületek útján. Ezenkívül mindent elkövetett, hogy más cikkeket is adhasson, sajnos azonban, hogy olyan élelmiszereket, amelyek jegy ellenében kaphatók, nem tudott semmit sem juttatni. A zilahi nők áldozatkészségén, fáradozásaiukon túl az is dicséretreméltó, hogy vállalási különbség nélkül, vállvetett közösséggel iparkodnak segíteni a szűkölködőkön.

— **Halálozások.** Zonda István ny. bankigazgató, Tasnád község főbírája, Szilágy megye törvényhatósági biz. tag, a tasnádi kaszinó elnöke, tart. tűzérőhadnagy, több hadi kitüntetés és a Nemzetvédelmi kereszt tulajdonosa, életének 51. évében elhunyt.

— **Szaitz Sándor,** az alsószopori járás m. kir. gazdasági felügyelője dec. 21-én, tragikus körülmények között elhunyt.

— **Tüzeset.** könnyen végzetes szerencsétlenség történhetett volna vasárnap, december 28-án este Engel Sámuel kereskedő udvarán, ahol az istálló padlásán levő szalma a kocsis gondatlan ságából kigyulladt. A rendőrök ébersége, akik azonnal hívták a tűzoltókat, vállvetett munkával megakadályozták.

— **Gyászhir** Nagy Viktor nyug. ezredes, a Vaskoronarend és több más kitüntetés tulajdonosa, városunk szülötte, néhai Nagy Viktornak, a königrázi hősnék fia, dec. 28-án Budapesten meghalt. Az elhunytban Récsy Zsigmondné testvérét gyászolja.

— **A ref. egyházközség hírei.** December 30-án tartotta a ref. egyházközség presbiteriuma Kovács Zsigmond esperes elnöklésével az 1942. évi zárószámadását, valamint az 1943. évre szóló költségvetés tárgyalását. Elhatározták továbbá, hogy a Pokoltóra gazdasági felügyelőt választanak az ügyek vezetésére.

— **Jótekonycélú előadás Szilágyozoványon.** December 26-án este táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendeztek Szilágyozoványon, Bulyovszky Gyula körjegyző rendezésében. A bevételt hősiemlékmű alap javára fordítják, úgy, hogy a járás legszébb községében is rövidesen felállítják a hősök emlékművét.

— **Hatásos védekezés a farkascsapás ellen.** Egy török falu lakói, mely nem tudott megszabadulni a környéken pusztító farkasoktól, különös gondolatra jöttek: élve elfogtak egy farkast, a nyakába kolompot kötöttek és ismét szabadon eresztették. Azóta a falu hírének sem hallja a farkasoknak. — Nem lehetne ezt Szilágy megyében is megtenni.

— **Füvel fűtött mozdonyok.** A szénhiány következtében a tuniszi vasutak bevezették a mozdonyoknak a Tuniszban nagy mennyiségben található halfafüvel való fűtését. Az eredmények kielégítőek, Száz kilométeres szakaszon a mozdonyok fűtésére ötven bála halfafüve van szükség.

— **Szellemes tolvaj.** Egy mánnheimi pék pálkás üvegét biztonság okából a következő felirattal látta el: „Vigyázat, mérge!” Annál nagyobb volt meglepetése, mikor megszomjazva az üveget üresen találta. A „mérge” felirat alatt a következő felirat diszelgett: „Hálás köszönet a másvilágról! Az öngyilkos”.

— **Cipőtalp selyemből.** Minthogy az amerikai kiviteli tilalmak megtörléséül Japán beszüntette az Amerikába irányuló selyemkivitel, a japán selyemgyárak elhelyezési gondolataikon a selyemből készült cipőtalp bevezetésével akarnak segíteni. Az olcsó, tartós és hajlékony cipőtalp a piacot minden valószínűség szerint hamarosan meg fogják hódítani.

— **Pontos osztozkodás.** A morvaországi Hohenzugban egy házaspár hosszú együttélés után elhatározta a válást. A férj, aki ugylátszik sértve érezte magát, felesége rövid távollétét felhasználva fejszével és fűrészszel a ház egész butorzatát „megfeleztte”.

— **Az étlap ebben az évben ünnepli 40-ik születésnapját.** Az étlapot a regensburgi országgyűlésen vezették be, hogy az akkoriban szokásos bőséges lakomákon a vendégeknek alkalmuk legyen étvágyukat kedvenc falatjaikra tartogatni.

— **Tücsök-csapás** látogatta meg a norvégiai Os községet. A szokatlan szerepre merészkedett állatkák válogatás nélkül nekiestek a téli kabátoknak, női ruháknak és másféle ruhadaraboknak, a legnagyobb étvágyal azonban a selyemfehérneműt falták fel.

— **A „mű-asszony”.** A kaliforniai Sánta Monicában egy asszony tüzeset alkalmával súlyos égési sérüléseket szenvedett. Több hónapos orvosi kezelés után az asszony a következő „feszere-léssel” hagyta el a kórházat: egy parókával, egy hamis fogsorral, elefántcsontból és paraffinból készült állal és orral, mesterséges szemöldökökkel és szempillákkal, egy üvegszemmel, három műujjal és három ezüstbordával. Különben az asszony teljesen „egészséges”.

— **Róka — mint házörzökutya.** Egy norvég kertész rókakölyköt fogott.

Szorongó ijedtség vált úrra a városban, megrendült a franciák segítő barátságába vetett hit is, hiszen még a belső felfordulást is tétlenül szemlélték és eszük ágában sincs, hogy a szerbek hatalmi fitogtatásának véget vessenek.

A szegedi polgár így mindinkább kiábrándult a francia barátságból, már-már ellenséges szemmel tekintett a város utcáin nap-nap után felvonuló francia csapatokra, már nem csodálja a színes gyarmati katonákat, a tyukokkal bezárkózott házaiba, félt, rettegett, mert künn a fórumon az eddigiek-nél is megdöbbentőbb események történtek.

A bomlasztó tanács-alakítási örület zürzavarában március 22-én Szegedre is eljutott hivatalosan a Magyar Tanácsköztársaság kiáltásának híre, a kommunista munkásság már napokkal előbb felkészült az eszme végső diadalának méltó fogadtatására és így a szegedi elszigetelt proletárdiktatura hivatalos tógát is kapott.

— Eljen Kun Béla! — dübörögték a megmámorosodott tizezrek és a helyi direktorium elnöke: Wallisch Kálmán építő-pallér első rendeletével fegyvert adott a munkásság kezébe, hogy jövőjének sorsát irányíthassa. A felfegyverzett munkástömegek diadalittas sortűzekkel köszöntötték a felkelő vörös napot és az új világrend értelmében megkezdődött az építőmunka.

— Nincs magántulajdon! — kiáltották a megváltott proletárszajak és a Pestről leruccant tengerész-különítmény parancsnoka, Neuberger, állítólagos főhadnagy, a franciák megtámadásának álmát tervezte. A laktanyák udvarain felfegyverzett vörös századok várták a támadási parancsot, izzott az alkoholszította

Értesítés!

Értesítem Szilágyosomlyó és vidéke n. é. közönségét, hogy

1943. január 1-én

Órás és ékszerárusító üzletemet

megnyitom, a Szent István utca 12. szám alatt.

Raktáron tartok mindeféle Tellus, Paul Garnier órákat, valamint ezüst és arany ékszereket, optikai cikkeket. — Vállalom bármilyen óraszakszert javítását.

Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását.

Székely Dezső, órás és ékszerárusító.

A fiatal állatot annyira a házhoz szoktatta, hogy a legnagyobb hűséggel látja el a házörzökutya feladatát.

— **50 ezer éves barlanglakás.**

Toscana és Umbria határán régi barlanglakást fedeztek fel, melynek korát a régészek a benne talált leletek alapján mintegy 50.000 esztendőre becsülik. A tüzköből készült nyílhegyek, kések és más szerszámok ezrei mellett orrszarvu-, szarvas-, párdúc-, kecske- és ököröcsöntök kerültek napvilágra. A leletek tudományos feldolgozását a perugiai régészeti múzeum végzi.

Tört aranyat és ezüstöt napi áron veszek.

Székely Dezső, órás és ékszerész.

Rókat, szörmét fest; szörmebundát tisztít:

Papp István, kelmefestő és vegytisztító. Felvételi üzlet: Kossuth Lajos utca 1. alatt.

Egyszer nem volt Magyarország.

V.

Pedig Szeged már 1818 november 10-én francia megszállás igájába került. A Belgrádban kötött Károlyi-féle fegyverszüneti szerződés jogot adott a nagyhatalmaknak, hogy az ország déli részeit a Maros vonaláig megszállják és uralkodjanak a katonailag fontos főbb helyeken.

A megrettent szegedi polgárság élet- és vagyonbiztonság után áhitozott, a forradalom megbénította akaraterejét és szinte hozsanázva fogadta a fraciákat. Titkon franciamagyar barátságról álmodozott, a románok, szerbek közeledésének hírére csak legyintett: „majd a franciák segítenek”. Közóhaj, vágy, álmom: pedig a megszállók lábhoz vágott fegyverrel egykedvűen nézték az események fergeteges rohamát. A franciákat eleinte a közügyek se érdekelték és csak később igazgatták uralkodón a város életerejének lüktetését.

A szerb megszállók már a város töszomszédságában, Ujszegeden tanyáztak, már végleges országhatárokról beszéltek, tisztjeik barátkozva jártak át Szegedre, pohárkocintás mellett ápolták a szerb-magyar barátságot és írva vagyon, hogy az egyik ilyen barátkozás mámorában felelőtlenül a szerb-magyar dualizmus eszméjét is felvetették. Nagyokat ittak utána és másnap, a barátkozás folytatásául felsőbb parancsra olyan szigorú határozást vontak Szeged köré, hogy a város vérkeringése teljesen megbénult...

lelkedésük, hiszen a proletárhadsereg az első, országra-világra szóló győzelmét szándékozik megvívni.

A vörös vezérkar pontos haditervet is kidolgozott a francia megszállók megsemmisítésére. Néhány kisebb franciaőrséget le is fegyvereztek, de mielőtt kifejlődve, egységes rohamra indultak volna: állig felfegyverzett géppuskás francia rohamosztatok tüntetőleg megszállták a város főbb pontjait és csak a tüzelési parancsot várták. Ugyanekkor e a Tisza tulsó partjáról, Ujszeged felől a francia ágyuparkok csövei a város felé meredtek, csak egy vörös megmozdulás, csak egy elhamarkodott vaksi puska lövés és száz ágyu tüze rombolja a védtelen várost...

Döbbenetes órák, de szerencsére a vörösök megrettentek a francia hadifelvétel látására, csapataik visszahurcolkodtak a Mars-téri laktanyába és a bejáratokat eltorlászolták.

— Általános készültség! — szölt a parancs és reggelre kelve a vörös katonaság fele künn csatangolt a városban. Elunták a kényeszerű várakozást, elmúlt már az alkoholmámoruk is és úgy vélték, hogy otthon a puha ágyban kívánatosabb az alvás, mint a laktanya zord, keményfekvésű hangulatában...

A lelohadt vörös támadási kedv ellen-súlyozására Neuberger röpiratokkal próbált szerencsét. Francia nyelvű röpiratait ezerszámra szórták szét a francia katonák között.

(Folyt. köv.)

Hallotta már, hogy...

amikor II. Ágoston szász király Raffael hires Sixtinai Madonnáját megvásárolta a drezdai képtár számára, az akkori szakértők a kis Jézus arckifejezését tulajdonképpen közönségesnek tartották? Edmond de Goncourt francia író Raffaelt nyárspolgárnak nevezte, a spanyol Velásques nemtetszését fejezte ki Raffael művei fölött, Manet pedig, a leghíresebb francia festőművészek egyike kijelentette, hogy Raffael mindegyik képétől tengeri betegséget kap.

a világ legrégebbi ismert törvénygyűjteményét Hammurabi babiloni király állította össze? A mintegy 4000 éves törvénygyűjtemény 283, sokszor még ma is modernül ható paragrafusból áll: a gyermekrablást például halállal bünteti és a nőket is jogi személyeknek nyilvánítja.

negyven évvel ezelőtt a „Touring-Club de France” egyik kiadványa a gépkocsivezetőket a következő jóakaratu tanáccsal látta el: „Ha szembejövő kocsival találkozol, tétovázás nélkül egyenesen hajts neki; mivel a vezető kocsid rendkívüli mozgékonytását valószínűleg nem ismeri, egész biztosan a lehető leggyorsabban ki fog térni előled?” az asztalterítőül használatos „damaszt” neve a szíriai Damaszkus nevét viseli? A „muszlin” neve hasonlóképpen előázsiai „Mossul” városra utal. A közelkelet textilneműi már az ókorban is nagy tekintélynek örvendeittek, az említett két név azonban a középkorban honosodott meg Franciaországban és onnan került hozzánk.

a világ legsúlyosabb ércpénze a 17. században Svédországban volt „forgalomban”? A tiz tallér értékű rézpénz átmérője 82 centiméter, súlya pedig 22 kilogramm volt.

Satringia indiai város majdnem kizárólag budhista szentélyekből áll? Az aránylag jelentéktelen városnak nem kevesebb, mint 863 temploma van.

a csehországi Roth Kosteletz város egyik háza a gerendázat kivételével csupa parafadugóból készült? Az 1925 és 1930 között épült háromszobás ház elkészítéséhez több, mint egy millió parafadugót használtak fei.

Amerika a magándetektivek eldorádája? Csupán Washingtonban is hatezer magándetektív működik.

a közkeletű felfogással ellentétben a magas homlok távolról sem okos fő jele? A koponyaalkatból annál kevésbé lehet a szellemi képességekre következtetni, mivel sok esetben gyermekkori betegségek vagy balesetek is módosíthatják. Alacsonyhomloku emberek közül is gyakran kerültek ki nagy gondolkodók. Az intelligenciát nem a koponya, hanem az agy alakja határozza meg.

a régi Egyiptomban a cipő- vagy szandá viselet olyan luxus volt, melyet csak a leggazdagabbak engedhettek meg maguknak? Ezek a lábbravólok pálmaleve-

lekből, vagy a papiruszcserje szárából készültek, gyapjuval, vagy selyemmel bélelve. A talpakat szövettel vagy bőrrel bevont pálmaháncsból készítették. A haragos ellenségének képét szandálja talgára festette, hogy abban a kielégítő tudatban járhasson, hogy minden lépésével ellenfelén tapos.

a kendőzőszereknek nemcsak használata, hanem összetétele is ősrégi már? A délbabilóniai Ur városában napvilágra került ötezer éves festékszelence kendőzőszerei kémiai összetételükben alig különböznek a modern nagyvárosi hölgyek arcfestékétől.

Szilágysomlyó megyei város adóhivatalától

10.833—1942. polgm. sz.

TÁRGY: Bélyeglapok és Ombi könyvek bemutatása.

Felhívás.

Felhívom a város területén lakó összes mezőgazdasági munkavállalókat, hogy öregségi biztosítási könyvecskéiket az 1942. évi bélyeglapokkal együtt legkésőbb 1943. évi január hó 15-ig a vározháza emelet 11-es számn szobában érvényesítés végett mutassák be, mert aki ezt elmulasztja nyugdíjjogosultságát elveszti és ezenkívül büntetésben részesül.

Egyben felkérem a munkaadókat, hogy alkalmazottaikat a fentiek eszközzésére utasítsák, annál is inkább, mert a törvény értelmében olyan munkavállalót, akinek az Ombi könyve nincs érvényesítve, nem szabad alkalmazni. Szilágysomlyó, 1942. december 29.

Dr. Szendrődi
adóhiv. főnök.

— **Kitüntetések.** A Kormányzó ur a haza szolgálatában szerzett kiváló érdemeik elismeréséül Erdély három püspökének: Fiedler István rk., Vásárhelyi János ref. és Józán Miklós unitárius püspöknek a m. érdemr. nagy keresztjét, valamint Sándor Imre kolozsvári rk. püspöki helynöknek a m. érdemrend közép keresztjét a csillaggal adományozta.

— **Mozihírek.** December 31-én, január 1, 2, 3-án minden időközlegi magyar filmje: „Dankó Pista”. Főszerepben: Jávör Pál, Simor Erzs, Lukács Margit, stb. Január 5-én nagy vigjáték: „Ötmillió keres egy örökös”. Január 6-7-én legnagyobb magyar vigjáték: „Karosszék”. Főszerepben: Szelecky Zita, Szilassy László, Rajnay Gábor Latabár Kálmán.

Hirdessen a „Szilágysomlyó”-ban!

Az
eredmény nem marad el!

Amig'On alszik

a Darmol dolgozik. Éjjeli nyugalmát nem zavarja és mégis estétől reggelre jól és biztosan hat. Fájdalom nélkül hajt, könnyű és teljes ürülést idéz elő. Ezért kellemes hatású hashajtószert a

A szilágysomlyói kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság

8011—1942 tk. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Lőrincz A. Lajos kárásztelki lakos végrehajtónak Kuglis Lajos ismeretlen tartózkodású végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 891 P 66 f tőkekövetelés és járulékal behajtása végett a Kárásztelkek községben fekvő, s a kárásztelki 786 sz. tkjvben A + 2 sorszám, s 951/a hrszám a. foglalt szántó a Gyertyános dülöben 600 négyszögöl területű ingatlanak B. 7. sorszám szerint Kuglis Lajos végrehajtást szenvedő nevének álló 1/4 részére 200 P. kikiáltási árban; az u. ezen tkjvben A + 3 sorszám, s 952/a hrszám a. foglalt kaszáló a Gyertyános dülöben 375 négyszögöl területű ingatlanak B. 7. sorszám szerinti 1/4 részére 180 P. kikiáltási árban, az u. ezen tkjvben A + 4 sorszám s 1274 hrszám a. foglalt legelő a Felső Csere dülöben 750 négyszögöl területű ingatlanak B. 7. sorszám szerinti 1/4 részére 250 P. kikiáltási árban, továbbá az u. ezen 2969 sz. tkjvben A + 1 sorszám, s. 133/b hrszám alatt foglalt ház, udvar, kert 723 négyszögöl területű ingatlanak B. 4 sorszám szerint Kuglis Lajos végrehajtást szenvedő nevének álló 1/4 részére 800 P. kikiáltási árban, továbbá az u. ezen 1024 sz. tkjvben A + 2 sorszám, s 2022/c hrszám alatt foglalt szántó a Temetőoldal dülöben 1067 négyszögöl területű ingatlanak B. 8. sorszám szerint Kuglis Lajos végrehajtást szenvedő nevének álló 1/8-ad részére 200 P. kikiáltási árban, az u. ezen tkjvben A + 3 sorszám, s 537/a/1 hrszám alatt foglalt szántó a Tövisk dülöben 1181 négyszögöl területű ingatlanak B. 8. sorszám szerinti 1/8 részére 820 P. kikiáltási árban, az u. ezen tkjvben A + 4 sorszám, s 446/b hrsz. alatt foglalt szántó a Tövisk dülöben 300 négyszögöl területű ingatlanak B. 8 sorszám szerinti 1/8 részére 100 P. kikiáltási árban, az u. ezen tkjvben A + 5 sorszám, s 1586/b hrszám alatt foglalt kaszáló Orján dülöben 1560 négyszögöl területű ingatlanak B. 8. sorszám szerint 1/8 részére 450 P. kikiáltási árban, végül az u. ezen tkjvben A + 6 sorszám, s 2024/4 hrszám alatt foglalt szántó a Temető oldal dülöben 626 négyszögöl területű ingatlanak B. 8. sorszám szerint 1/8 részére 230 P. összesen 2830 P. kikiáltási árban elrendelte, olyképpen, hogy a fentírt ingatlanokra a C. 5. C. L. C. 3. sorszámok alatt 1831/1936 tksz. végzéssel bekebelezett özvegyi jog özv. Kuglis Jánosné sz. Antal Borbála javára változatlan événnyel és tartalommal továbbra is fennáll.

Az árverést 1943 évi január hó 14. nap-délelőtt 1 órakor a telekkönyvi hatóság helyiségében Horthy Miklós utca 7 sz. 5 ajtó fogják megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlan a kikiáltási árnál alacsonyabb áron nem adható el.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Szilágysomlyó, 1942. évi október hó 3 n.

Dr. Bodó Lajos s. k.
kir. járásbíró.